

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Apologia Petri Stevartii Leodii, Theologiae In Academia
Ingolstadiana Professoris, Ad D. Mavritivm Ibidem
Parochi, Consilarii Ducalis Bauarici, & ad SS. apostolos,
Coloniae, Præpositi. Pro Societate ...**

Stevartius, Petrus

Coloniae Agrippinae, 1594

VD16 S 8949

Patres Societatis neminem Blanditijs ad suam Societatem pelliciunt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70292](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70292)

desunt, Polycarpe, ad tuam demonstrandam nequitiam & mendacitatem, vt necessariò mihi eadem repetenda sint. At quoniam tuijsdem verbis diuersa construis mendacia, minus mihi vitio vertes, si ijsdem verbis interdum repetitis diuersa tua mendacia confutauero. Iesuitas humaniter Iuuentutem tractare, non nego: addo etiam pijs ac literatis munusculis solere illos sibi teneriorum animos conciliare; sed quò fine? Eo scilicet solùm, vt his pellecti, incitentur ad amorem Præceptorum & literarum, vt potius beneuolentia, quàm seueritate regantur. Imò eo ipso, quòd agnoscant Patres Societatis, non se seruilium puerorum ingenia, sed ingenuorum & nobilium instituenda suscepisse, laudis & gloriæ ac præmiorum potius cupiditate, quàm timore pœnarum ad diligentiam suæ fidei commissos per mouere conantur.

Sed quòd ad Societatem suam pelliciant blandimentis & illecebris, hoc falsum est. Primùm consuetudo & lex repugnat. Deinde maiorem penè Iesuitæ curam, sollicitudinem & iudicium adhibent in Tyronibus admittendis, quàm quisquam fortè in eligendis amicis adhibeat. Præterea in ætate puerili nemini ad eorum Societatē aditus patet. Tùm si quis etiam matura atate, & constante voluntate illis se adiunxerit, biennium totum concedunt, quo tempore ad mores Societatis instituitur, quos si probet, & probetur ipsius quoque virtus ac pietas, tum demùm vt votis se obstringat permittitur. Omitto enim plura dicere. An verò quisquam potest se deceptum dicere, qui post tantum temporis spacium sponte aliquod vitæ genus elegit, cum toto illo tempore in potestate eius esset, vel eligere, vel deserere institutum vitæ genus? Quòd autem multi quoque ex discipulis non blanditijs, sed potius eruditione, integritate, ac pietate vitæ, morumque, item concordia, quæ inter Iesuitas est, ac demùm ipso genere viuendi tam religioso & honesto pelliciantur, & Societatem cum suis Præceptoribus inire desiderent, quis miretur, aut quis inuideat? Sicut neque illud vel mirandum vel reprehendendum est, quòd aut

Patres Societatis Iesu tantum abest vt blandimentis ad se pertrahant iuuenes vt eos etiam diuissime probent.

Prima pars Constitutioni Societatis Iesu de admittendis ad Societatē accuratè tract.

doctiores aut aptiores præferant alijs minus idoneis. Quis enim, optione data, non id potissimum eligat, quod melius sibi, & ad finem vsuque, quò destinat, accommodatius esse putat? In senatu constituendo prudentissimi, in Officijs Ecclesiasticis distribuendis doctissimi & innocentissimi cæteris anteferri debent. Et Iesuita cum homines instituât ad omnium ordinum officia & dignitates aptissimos, pro se ineptissimos eligant? Iniusta igitur hæc criminatio est, Iesuitas dolo malo pellicere adolentes, & plagij reos esse. Non enim quia inuitis parentibus nonnulli Societati se coniunxerunt, quicquam contra Ius aut Fas fecerunt, si ea arate fuerunt, quæ eos iam quoad electionem status vitæ suæ secundum leges diuinas & humanas, patria potestate exemit. Scio tamen ipsos Iesuitas omnibus modis elaborare, vt qui se eis associare volunt, id conscijs & beneuolentibus parentibus faciant, qui nimis interdum etiam & in perniciem suos filios amant. Nam scimus quosdam parentes non leues pœnas dedisse, retardatis à sancto hoc vitæ genere filijs suis.

Qui sanctius vitæ genus in stituere volunt, non necesse habent parentū semper cōsensum requirere.

Societati Iesu se coniungunt multi viri Magni & nobiles, post quā honores summos administrarunt.

Prædicantes omnia serè Societati Iesu contraria faciunt.

Quamquam non ex scholis tantum Iesuitarum, sed etiam ex alijs Academijs, ex locis remotissimis, ex amplissimis ordinibus & honoribus existunt viri & nobilitate & dignitate & opibus potentes, qui desertis ac spretis omnibus vitæ commodis Iesuitarum vel sacris Concionibus, vel sanctitate vitæ & exemplis permoti; vel diuinitus, interdum apertè, interdum occultè moniti & compulsi quodammodo, Societatem cum illis expetunt, & impetrant; qui que nulla habita ratione vel natalium, quamuis è Principum familia essent, nec dignitatum, nec opulentia, nec auctoritatis inter cæteros viuant & agant familiarissimè: laborent, studeant, doceant, agant, quicquid à Moderatoribus eorum imperetur. Horum ego plurium nomina ascriberem, et si habenda esset ratio modestiæ Patrum Societatis IESV. Verum hæc irrident Prædicantes. Nam istis Epicureis ignotum est, quicquid ad virtutem spectat. Non abijcere delicias, non dignitates relinquere, nō propria elargiri,

giri, sed volutari in voluptatibus etiam obscenissimis, ambire honores indebitos, & aliena rapere consueverunt: nec apud illos visitata est hæc metamorphosis, qua ex malis boni, aut ex bonis fiant meliores; sed illa solum, qua ex optimis fiant nequissimi, ex Monachis scortatores, ex Sacerdotibus calumniatores, ex puris impuri, ex Religiosis sacrilegi, ex improbis furiosi, ex hæreticis nebulones, qua in disciplina non parùm profecit Polycarpus Leyserus.

Qui etsi ipse quoque fateri aliquando, immemor sui, cogatur, in Societate omnis generis homines, nobiles, ignobiles, doctos, indoctos, nullo discrimine dignitatum præteritarum aut nationis vnanimiter ac concorditer viuere: illud tamen adhuc pertinaciter vrget, Iesuitas discipulos non edocere, nisi Põtificiam Idolomaniam. Sic enim præscindenda lingua sua appellat Religionem nostram Catholicam. Calumnia est in verbis, in re verò laus Societatis maxima. Nunquam persuadebis, mendacissime Polycarpe, Idololatras nos esse. Sed quid imprudens agis? Nihilnè ergo agunt Iesuitæ, quàm vt Catholica fide erudiant & stabiliant adolescentum animos? Ipsi Iesuitæ si dixissent, vix crederes, Polycarpe. Nunc demum animum Catholicis addidisti, vt quicumq; saluam velint fidem Catholicam & liberos suos piè institui, Iesuitas ament, eisq; liberos suos tradant. Vanam multi putabant scientiam esse: nihil liberis suis prodesse literarum cognitionem, timebant ne quò fierent doctiores, eò etiam deteriores euaderent. Si intelligent Iesuitas esse, qui non ideo tantùm doceant, vt doctos discipulos faciãt, sed magis vt bonos & Catholicos, certatim eorum operam Catholici omnes exquirẽt. Quantumcunque enim tu Polycarpe, Pontifici & Religioni nostræ conuitia facias, nunquam eripies eam mentem Catholicis, verã in ea sola pietatem esse: & deerat nihil aliud, quàm vt Præceptores pietatis essent. Tales igitur tua confessione sunt Iesuitæ. Quòd si illi maxime laborant, vt pios & Catholicos discipulos faciant, quis dubitare potest, quin ipsi quoque pietatem cum doctrina coniungant, atq; adeò sint

Quare potissimum
tuum tuuen
tute erudiat
Societas
IESV.

*Polycarpus
imprudens lau-
dat Societate
IESU.*

vel pariter pij & docti, vel sanctiores quàm doctiores? Nunquam aestimabam tibi posse tale verbum excidere Polycarpe, quo Iesuitas commendares: Atqui hîc imprudens summam eis laudem tribuisti, quam ne fortè retractare velis; eiusdem testes habes totas prouincias, ampliissimas ciuitates, templa antiquissima, & loca post Iesuitarum ortum & aduentum religiosissima quàm plurima, in quibus creuit sacrorum hominum & Religiosorum multitudo & veneratio, restituta est disciplina, instaurata templa, decorata altaria, multiplicata vasa sacra, instituta Monasteria, sacerdotia vetera repetita & locupletata, peregrinationes, supplicationes, celebritates, genuflexiones, congregationes, corporis afflictationes, & omnes prisca & Pontificia cæremoniæ magno incremento & incredibili splendore reuocata, vt multis locis ac templis inuidenda ferè videatur vastitas à vobis Lutheranis illata; à Iesuitis verò, eorumque amicis ac Patronis tanto triumpho ac magnificentia depulsa.

*CAP. III.
Criminatio-
num Polycar-
pi in vitam
Patrum So-
cietatis Iesu.*

SATIS iam arbitror manifestas esse calumnias tuas, Elia cum Polycarpo, quas in doctrinam Iesuitarum eximmani contra illos odio euomisti: ad alterum caput nunc veniendum est, de vita Iesuitarum, quam tu omnibus sceleribus contaminatissimam & flagitiosissimam esse contendis, multisque narrationibus dictorum ac factorum probare conaris, confictis inauditis, & incredilibus criminibus ac calumnijs. Perhorrescit sanè animus meus, vel eorum scelerum, quæ tu Patribus impingis, recordatione, nedum repetitione aut confutatione. Ac sanè nisi vererer, ne propter istas tuas criminationes, quidam imprudentiores minus benè de Societate sentirent; nisi etiam tanta essent Societatis merita in Catholicam Ecclesiam, vt quoduis fastidium deuorandum videretur, quò gratis erga eam animus declararetur, nunquam ego te, Polycarpe, vel verbulo dignarer: sed habenda est ratio tum ipsius Societatis, tum eorum, qui eam minimè pernouerunt, quiq; assueti iam sunt vobis credere, quicquid tandem illis credendum proponatur,

tur, licet sit absurdissimum ac vanissimum. Eam autem in demonstratione innocentiae Patrum Societatis serua bo rationem, quæ distinguat calumnias tuas, ne nostra tua sit similis orationi, quæ ubique quiduis pro furore illo, quo agitatatus es, profudit.

Primum igitur cum Patres Societatis IESV, quemadmodum ceteri quoque Religiosi homines Paupertatem profiteantur, in eam mirum est, quam sæpe, quanto impetu & furore incurrat Polycarpus, quasi non solum sint pauperes, ut ait, sine defectu; sed opulenti, ac rebus omnibus, quas quisque appetere possit, supra ceteros mortales abundantes. Iam enim Iesuitarum Collegia, Principum munitissimas arces magnitudine ac splendore superant; regias gazas domi absconditas habent, in templo ostentant, in victu ac vestitu delicati, splendidiq; plus quam dici possit. Possẽm ego hæc fortè conuellere, si testes citarem pro Societate contra tuas calumnias, quotquot plura Iesuitarum Collegia in Germania & apud alias nationes videntur. Fortè etiã quibusdam videretur aptè responsum, si Polycarpum ad Collegia Iesuitarum inuitarem, viueret aliquamdiu inter illos, & hac opulentia ipse perfrueretur: quæ si arrideret, ipse quoque Societati nomen suum dare posset. Sed alia mihi quærenda est defensio, certior & expeditior.

Eam igitur Iesuitæ paupertatem profitentur, non ut nihil vlllo modo habeant, sed ut nihil veluti proprium possideant: non ut omnibus rebus egeant, sed ut quam minimo sint contenti, non ut fame moriantur, sed ne à virtute cupiditatibus astrahantur: Non est Paupertas, Leyser, habere nihil, neque magis hæc Virtus aut Votum religiosum in rerum externarum vel vssu, vel defectu consistit, quam in affectu. Nam & multi mendici nequaquam animo pauperes sunt, & multi diuites reuera sunt mendici. Auarus congesto pauper in auro est: & modicis contentus, in mendicitate locuples est. Neque Christi Seruatoris paupertas fuit nihil habere; neque Apostoli ac Christiani primitiue Ecclesiæ omnibus rebus destituti erant. sed nihil duntaxat

habe-

Societatis Iesu Paupertas à Calumnijs defenditur.